

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 2003

3 JUILLET 2003

Proposition de loi complétant la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs

(Déposée par M. Francis Poty)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée au Sénat le 26 mars 2001 (doc. Sénat, n° 2-706/1 — 2000/2001).

On sait quels problèmes rencontrent, de manière générale, les automobilistes victimes d'un accident de la circulation. Les pratiques des assurances jointes à l'engorgement des tribunaux font en sorte que, même en cas de simples dégâts matériels, il peut se passer des mois, voire des années, avant que le sinistre ne soit indemnisé.

Si la solution d'un tel problème n'est pas simple, elle mériterait toutefois qu'une solution globale et radicale y soit trouvée.

En attendant, toutefois, il paraît bon de faire en sorte que puissent être réglées en particulier certaines de ces situations criantes d'iniquité.

C'est le cas en l'occurrence des véhicules qui sont percutés par un ou surtout plusieurs (car ce sont évidemment les cas les plus complexes) véhicules impliqués dans un accident de circulation, sans que leur conducteur ait la moindre responsabilité dans

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 2003

3 JULI 2003

Wetsvoorstel tot aanvulling van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorvoertuigen

(Ingediend door de heer Francis Poty)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van een voorstel dat reeds op 26 maart 2001 in de Senaat werd ingediend (stuk Senaat, nr. 2-706/1 — 2000/2001).

Met welke problemen autobestuurders die het slachtoffer zijn geworden van een verkeersongeval in het algemeen te kampen hebben, is genoegzaam bekend. Samen met de werkoverlast waaronder de rechtbanken gebukt gaan, leiden bepaalde, door de verzekeringsmaatschappijen toegepaste praktijken ertoe dat het, zelfs wanneer het louter en alleen om blikshade gaat, maanden tot zelfs jaren kan duren vooraleer enige vergoeding voor de opgelopen schade wordt uitbetaald.

Een oplossing voor dat probleem ligt allerm minst voor de hand. Dat belet evenwel niet dat naar een totaaloplossing moet worden gezocht die eens en voor goed komaf maakt met het euvel.

In afwachting lijkt het een goede zaak mocht men alvast kunnen bereiken dat voor bepaalde, hemeltergende situaties een regeling kan worden uitgewerkt.

Dat geldt met name voor voertuigen die bij een verkeersongeval door een of meer (want daarbij gaat het uiteraard om de meer complexe dossiers) voertuigen worden aangereden, zonder dat de bestuurder van het eerste voertuig enige aansprakelijkheid voor het on-

l'accident. C'est le cas notamment d'un véhicule correctement stationné ou encore d'un véhicule à l'arrêt à un carrefour percutés par d'autres véhicules projetés sur eux suite à une collision.

Le propriétaire du véhicule heurté se trouve en ce cas dans une situation où il doit attendre l'issue d'un litige qui ne le concerne pas et où il ne possède quasi aucun moyen de faire avancer les choses. Il est ainsi deux fois victime d'une situation dont il n'est absolument pas responsable.

Rien n'empêche certes les assureurs de régler le sort de ce tiers préalablement. Mais rien ne les y contraint non plus si la moindre contestation surgit entre eux, ce qui n'est que trop fréquemment le cas.

Le tiers se trouve ainsi contraint d'assigner le plus souvent plusieurs parties et d'aggraver encore ainsi une situation déjà embrouillée, sans aucun profit pour lui, ni d'ailleurs au bout du compte, pour les autres parties.

Il s'indique donc dans de telles situations de régler prioritairement la situation de ce tiers sans le contraindre à attendre l'issue du litige entre les autres parties.

À cet effet, les assureurs des autres parties proposeront un règlement du sinistre qui sera partagé entre eux par parts égales jusqu'à l'issue définitive du litige, sauf s'ils conviennent entre eux d'une autre répartition. En tous les cas, le tiers concerné ne sera plus partie au procès.

Si toutefois les assureurs ne voulaient pas se soumettre volontairement à ce règlement ou si une contestation devait naître uniquement sur le montant du règlement, le tiers victime pourrait demander, *in limine litis*, au juge saisi de l'affaire, que son sort soit réglé préalablement à l'examen du fond de l'affaire, afin qu'à tout le moins, il ne soit pas mêlé aux errements du procès.

En ce cas, l'indemnité accordée par le juge serait également payée par parts égales par les assureurs, jusqu'à ce que l'issue de l'affaire détermine les contributions respectives de chacun d'entre eux.

Francis POTY.

*
* *

geval kan worden aangewezen. Dat is onder meer het geval voor een correct geparkeerd voertuig of nog voor een op een kruispunt stilstaand voertuig dat dan op zijn beurt wordt aangereden door andere voertuigen die, als gevolg van een aanrijding, naar die eerste voertuigen worden geslingerd.

De eigenaar van het geraakte voertuig kan in dat geval niet anders dan de afloop afwachten van een geschil waarbij hij niet betrokken is en waarbij hij nagenoeg over geen enkel middel beschikt om de zaken te doen opschieten. Zo wordt hij tweemaal het slachtoffer van een situatie waarvoor hem op generlei wijze enige verantwoordelijkheid treft.

Niets belet uiteraard de verzekeraars om het lot van die derde vooraf te regelen. Zodra evenwel tussen die verzekeraars onderling een geschil rijst — wat maar al te vaak gebeurt — is er ook niets dat hen daartoe verplicht.

Zo wordt de derde er meestal toe genoopt verscheidenen partijen te dagen en aldus een reeds verzuurde situatie nog te verergeren, zonder dat zulks hem — of de overige partijen uiteindelijk evenmin — enig voordeel bij brengt.

Het ware dus aangewezen in soortgelijke gevallen de situatie van de derde vooraf uit te klaren, zonder dat hij de afloop van het geschil tussen de andere partijen hoeft af te wachten.

Daartoe moeten de verzekeraars van de andere partijen een regeling van het schadegeval voorstellen, waarbij die partijen elk een gelijk deel van de schade voor hun rekening nemen totdat het geschil definitief is beslecht, behalve zo die partijen het onderling over een andere verdeling eens worden. In elk geval is de betrokken derde niet langer een van de partijen in het geding.

Indien de verzekeraars zich evenwel niet op vrijwillige basis bij een soortgelijke regeling neerleggen, of zo uitsluitend over het bedrag van de regeling een betwisting zou rijzen, zou het slachtoffer, als derde, *in limine litis* de rechter bij wie de zaak aanhangig werd gemaakt, kunnen verzoeken zijn lot te regelen nog vóór de zaak ten gronde wordt onderzocht, zodat hij tenminste buiten het geding kan blijven.

In voorkomend geval zouden de verzekeraars tevens elk een gelijk deel van de door de rechter toegekende schadevergoeding uitbetalen totdat de rechter, bij de eindbeslissing over het dossier, de respectieve bijdragen van elk van de verzekeraars vaststelt.

*
* *

PROPOSITION DE LOIArticle 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs, il est inséré un article 16*bis*, libellé comme suit :

« Art. 16*bis*. — Lorsqu'un véhicule est impliqué dans un accident, sans que la responsabilité du conducteur puisse être engagée, l'assureur du véhicule responsable fait, dans les quinze jours du sinistre, au propriétaire du premier véhicule, une proposition de règlement de ce sinistre et verse en tout état de cause à celui-ci, dans le mois qui suit la proposition, un montant minimum correspondant à la proposition formulée.

Lorsque l'accident mentionné à l'alinéa premier est le fait de plusieurs véhicules et que la responsabilité de l'un d'entre eux ne peut être immédiatement établie, la proposition de règlement est faite, sauf convention contraire, par l'assureur du véhicule dernier classé dans l'ordre alphabétonumérique des plaques d'immatriculation. En ce cas, le montant minimum est versé par ledit assureur qui dispose, sauf convention contraire, d'un droit de recours par parts viriles sur les autres assureurs.

Lorsqu'aucun assureur ne s'est acquitté de ses obligations dans les délais impartis ou si l'ayant droit du véhicule conteste le montant de l'indemnisation proposée, le juge chargé de l'affaire, à l'initiative de quelque partie que ce soit, déterminera, avant de se prononcer sur le fond de l'affaire, le montant de l'indemnisation due et l'assureur qui versera ce montant ainsi que le droit de recours éventuel de celui-ci jusqu'à l'issue du litige. »

19 juin 2003.

Francis POTY.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorvoertuigen, wordt een artikel 16*bis* ingevoegd, luidende :

« Art. 16*bis*. — Geraakt een voertuig betrokken bij een ongeval, zonder dat de bestuurder van dat voertuig daarvoor aansprakelijk kan zijn, dan doet de verzekeraar van het voertuig dat aansprakelijk is, uiterlijk vijftien dagen na het ongeval, aan de eigenaar van het eerste voertuig een voorstel tot regeling van voormeld schadegeval en maakt hij hoe dan ook binnen een maand vanaf het voorstel, aan voormelde eigenaar een minimumbedrag over dat met het gedane voorstel overeenstemt.

Indien bij het in het eerste lid bedoelde ongeval verscheidene voertuigen betrokken zijn, en indien niet meteen kan worden vastgesteld welk voertuig aansprakelijk is, gaat het voorstel tot regeling — tenzij het tegendeel is overeengekomen — uit van de verzekeraar van het voertuig dat het laatst gerangschikt staat in de alfanumerieke volgorde van de nummerplaten. In dat geval wordt het minimumbedrag overgemaakt door de verzekeraar die — tenzij het tegendeel is overeengekomen — over een recht beschikt tot het instellen van een beroepsprocedure — voor gelijke delen — ten opzichte van de overige verzekeraars.

Indien geen enkele verzekeraar zijn verplichtingen binnen de hem toegemeten tijdspanne is nagekomen, of indien de rechtverkrijgende van het voertuig het bedrag van de voorgestelde vergoeding betwist, stelt de met het dossier belaste rechter, op initiatief van welke partij ook, en nog vóór hij een uitspraak ten gronde doet, vast welk bedrag als schadevergoeding verschuldigd is en welke verzekeraar die som moet overmaken, alsmede het eventuele verhaalrecht dat laatstgenoemde verzekeraar tot aan de beslechting van het geschil kan uitoefenen. »

19 juni 2003.